

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 450/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], Ústav na výkon väzby, [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Čurillom, Advokátska kancelária, Fabiniho 11, Spišská Nová Ves, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tp 16/2017 a jeho uznesením z 11. mája 2017, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Tpo 36/2017 a jeho uznesením z 19. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2017 osobne do podateľne doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tp 16/2017 a jeho uznesením

z 11. mája 2017, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Tpo 36/2017 a jeho uznesením z 19. mája 2017.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je obvinený zo skutku právne kvalifikovaného ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona.

3. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 3 Tp 16/2017 zo 16. februára 2017 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

4. Žiadosťou doručenou prokurátorovi 11. apríla 2017 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby. Prokurátor žiadosť zamietol (zrejme má byť správne „nevyhoveli jej“, pozn.) a predložil ju okresnému súdu na rozhodnutie.

5. Uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Tp 16/2017 z 11. mája 2017 bola žiadosť sťažovateľa zamietnutá. Sťažovateľ podal proti uzneseniu priamo do zápisnice o jeho výsluchu sťažnosť.

Uznesenie okresného súdu bolo sťažovateľovi doručené 15. mája 2017 a jeho obhajcovi (totožnému s jeho terajším právnym zástupcom v konaní vedenom ústavným súdom) zasa 16. mája 2017.

6. Písomné odôvodnenie sťažnosti zo 16. mája 2017 spísané obhajcom bolo do podateľne okresného súdu doručené toho istého dňa o 15.15 h.

7. Uznesením krajského súdu č. k. 7 Tpo 36/2017-79 z 19. mája 2017 bola sťažnosť zamietnutá. Krajský súd rozhodoval na neverejnom zasadnutí 19. mája 2017 dopoludnia. Uznesenie bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 12. júna 2017.

8. Na prvej strane namietaného rozhodnutia krajského súdu je uvedené, že *„Proti tomuto uzneseniu po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku obvinený do zápisnice o výsluchu zahlásil sťažnosť, ktorú dodatočne písomne prostredníctvom svojho obhajcu aj odôvodnil.“*

9. Podľa názoru sťažovateľa bolo povinnosťou krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti prednostne a urýchlene. Rovnako však podľa neho treba dodať, že pri rozhodovaní krajského súdu museli byť dodržané určité základné princípy spravodlivého súdneho konania v jeho prospech.

Zo zistení obhajcu sťažovateľa vyplynulo, že okresný súd zaslal spis krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti 15. mája 2017, a to bez písomného odôvodnenia sťažnosti. Spis okresného súdu bol krajskému súdu predložený 17. mája 2017. Písomné odôvodnenie sťažnosti obhajcu bolo podané 16. mája 2017 osobne do podateľne okresného súdu. Toho istého dňa bolo písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu v dopoludňajších hodinách doručené obhajcovi. Krajský súd už 19. mája 2017 rozhodol o zamietnutí sťažnosti.

10. Sťažovateľ vyslovuje pochybnosť o tom, či okresný súd vôbec predložil písomné dôvody sťažnosti obhajcu krajskému súdu, keď spis bol krajskému súdu doručený 17. mája 2017 preukázateľne bez originálu písomných dôvodov sťažnosti. Odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 19. mája 2017 vôbec nekorešponduje s písomnými dôvodmi sťažnosti zo 16. mája 2017. V týchto nie je namietaná skutočnosť, že sú spochybňované výpovede poškodenej, že je poukazované na rozpory, na mentálnu úroveň poškodenej a pod. Dôvody sťažnosti sa zaoberajú najmä tým, že bola zistená intoxikácia poškodenej toluénom v deň podania trestného oznámenia. Ďalej tam bola namietaná skutočnosť, že znalec z odboru psychológie pri vypracovaní posudku (o ktorý sa opiera rozhodnutie o vzatí sťažovateľa do väzby) nepracoval s informáciou, že poškodená užíla, resp. užíva psychotropné látky, pričom už 10. apríla 2017 obhajca žiadal o vypracovanie psychiatrického posudku na poškodenú.

Podľa sťažovateľa sa ani okresný súd nezaoberal dôvodmi jeho žiadosti s odbornou starostlivosťou, lebo pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby už platí kontradiktórnosť konania, teda výsledky vykonaného dokazovania, ak preukazujú zmenu skutkových zistení, čo musí brať okresný súd do úvahy.

11. Z uvedeného je podľa sťažovateľa celkom zrejmé, že postupom okresného súdu, ktorý predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti bez toho, aby vôbec vyčkal, kým sťažovateľovi a jeho obhajcovi bude zamietavé uznesenie okresného súdu doručené, odoprel sťažovateľovi možnosť sťažnosť odôvodniť a predložiť svoje argumenty krajskému

súdu. Postup prvostupňového súdu, ktorý predloží spis na rozhodnutie sťažnostnému súdu prv, než je stranám doručené rozhodnutie, proti ktorému zahlásená sťažnosť smeruje, považuje sťažovateľ za celkom neprijateľný. Ak teda krajský súd rozhodoval aj o písomných dôvodoch sťažnosti, sťažovateľ pochybuje, či mal k dispozícii originál písomne podaných dôvodov sťažnosti.

Ak už okresný súd postupoval uvedeným spôsobom, podľa sťažovateľa mal s razantnou rýchlosťou predložiť krajskému súdu dôvody sťažnosti doručené obhajcom 16. mája 2017 o 15.15 h, lebo len tak bolo možné dosiahnuť realizáciu práva na urýchlené rozhodnutie o väzbe a práva na to, aby krajský súd poznal argumentáciu sťažovateľa. Túto skutočnosť však ani pri zachovaní odbornej starostlivosti nevie sťažovateľ preukázať.

12. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd svojím postupom zmaril uplatnenie jeho práva na to, aby krajský súd prihliadol pri rozhodovaní o sťažnosti na jeho argumenty. Jeho sťažnosť spísanú obhajcom nepredložil včas krajskému súdu, hoci tak mal a mohol urobiť. Preukázateľne ju doručil bez originálu písomných dôvodov sťažnosti.

Z uvedených dôvodov sťažovateľ z opatrnosti označuje za porušovateľa práv aj okresný súd, aj keď je toho názoru, že hoci krajský súd zo subjektívneho hľadiska nezavinil skutočnosť, že sa o dôvodoch sťažnosti nedozvedel a že na ne nemohol prihliadať, nič to nemení na tom, že z objektívneho hľadiska vzaté jeho označené práva podľa ústavy porušil práve krajský súd.

Tým, že existujú pochybnosti, či krajský súd v dôsledku možného nepredloženia dôvodov sťažnosti okresným súdom sa týmito vôbec nezaoberal, došlo u sťažovateľa k výraznému pocitu rozčarovania zo súdneho systému a k vytvoreniu vysokej nedôvery v tento systém.

Podľa názoru sťažovateľa vzhľadom na logicky a rozsiahlo vypracované písomné odôvodnenie sťažnosti sa krajský súd, ak mal tieto dôvody vôbec k dispozícii, náležite s nimi nevysporiadal a rozhodnutie riadne neodôvodnil.

13. Okrem uvedeného sťažovateľ vo svojej sťažnosti napokon poukázal aj na to, že jeho obhajcovi bolo 1. júna 2017 doručené uznesenie, ktorým generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) vyslovil porušenie zákona v neprospech sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa v súčasnosti existuje protiprávny stav,

keď prokurátor má opätovne rozhodnúť o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, k čomu však k 12. júnu 2017 nedošlo. Generálnym prokurátorom je teda konštatované závažné porušenie práva sťažovateľa na obhajobu, no napriek tomu príslušný prokurátor, ale ani vyšetrovateľ vo veci nekoná.

14. Sťažovateľ poukazuje na to, že celá skutočnosť pôsobí na neho skľučujúcim až depresívnym spôsobom, a preto sa domnieva, že mu prináleží primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.

15. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Tpo 36/2017 v spojení s konaním vedeným Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3 Tp 16/2017 porušil čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s rozhodnutím o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tpo 36/2017 z 19. mája 2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Prikazuje Krajskému súdu v Košiciach okamžite prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu.

4. Krajský súd v Košiciach (resp. Okresný súd Spišská Nová Ves) je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 374,80 € (slovom tristo sedemdesiat štyri eur a osemdesiat centov), ktorú je Krajský súd v Košiciach (resp. Okresný súd Spišská Nová Ves) povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Ivana Čurillu, Fabiniho 11, Spišská Nová Ves, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

16. Na výzvu ústavného súdu sudca pre prípravné konanie okresného súdu JUDr. Radoslav Rusnák prostredníctvom predsedu okresného súdu (pripisom predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprV 327/2017 z 23. júna 2017 doručeným ústavnému súdu 26. júna 2017) zaslal stanovisko, podľa ktorého dôvody sťažnosti obhajcu JUDr. Ivana Čurillu proti uzneseniu okresného súdu z 11. mája 2017, ktoré doručil 16. mája 2017, boli

predložené krajskému súdu faxovým podaním 17. mája 2017 o 9.25 h. Tieto dôvody sťažnosti boli podľa výstupu z faxu krajskému súdu aj doručené.

II.

17. Z uznesenia okresného súdu č. k. 3 Tp 16/2017-65 z 11. mája 2017 vyplýva, že ním bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, nebol prijatý jeho písomný sľub, väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka a nebola ani prijatá peňažná záruka ponúkaná sťažovateľom. Podľa konštatovania okresného súdu sťažovateľ je stíhaný pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 2 písm. a) s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že od presne nezistenej doby v roku 2014 najmenej do marca 2016 v osobnom motorovom vozidle sťažovateľa pri železničnom podchode v [REDAKOVANÉ], ako aj na ďalších bližšie nezistených miestach v meste [REDAKOVANÉ] opakovane sexuálne zneužíval maloletú [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], tak, že minimálne raz do týždňa s ňou vykonával súlož, pričom mal vedomosť o veku maloletej a vykonanie súložu bolo potvrdené aj lekárskou správou gynekologickej ambulancie Nemocnice [REDAKOVANÉ]. Podľa názoru okresného súdu naďalej pretrváva dôvodné podozrenie, že skutok sa stal, má znaky stíhaného trestného činu a jeho páchatelom bol sťažovateľ. Napriek snahe obhajoby poukázať na okolnosť, že dosiaľ nebolo vykonané psychiatrické sexuologické vyšetrenie sťažovateľa nariadené ešte 3. marca 2017, boli úkony vyšetrovania vykonané bez zbytočných prieťahov. Pritom nebolo vylúčené, najmä na podklade výpovede poškodenej, podozrenie, že sťažovateľ sa predmetného skutku dopustil, a to bez ohľadu na preskúmané okolnosti týkajúce sa jeho automobilu. Súd však v súvislosti s rozhodovaním o väzbe nerieši otázku viny alebo neviny obvineného, ale iba dôvodnosť podozrenia, pričom dosiaľ toto podozrenie nebolo vyvrátené objektívnym a presvedčivým dôkazom, a preto je nutné viesť ďalej vyšetrowanie s prihliadnutím aj na návrhy obhajoby. Väzba sa vykonáva v krátkej lehote a netrvá celkom zjavne neprimeranú dobu. Je preto aj logické, že vyšetrowanie nemohlo za túto dobu objasniť všetky potrebné otázky. Naďalej trvá dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže sú dané konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že sťažovateľ bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti na slobode. Sťažovateľ sa mal trestnej činnosti dopúšťať dlhodobo a opakovane, pričom objektom jeho sexuálneho

správania bola maloletá osoba. Je dané dôvodné podozrenie z úmyselného závažného konania, a to tým viac, že pre obdobné konanie bol sťažovateľ už v minulosti odsúdený. Ide o rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 19/2009 z 3. novembra 2010 pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého 28. augusta 2008 ohmatával maloletú osobu M. M., [REDAKOVANÉ], po tele a prirodzení, čo ho vzrušovalo a došlo k jeho ukojeniu. Bol mu za to uložený podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom, ktorý bol 2. januára 2013 amnestovaný. Ďalej rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 T 75/2015 zo 17. júna 2015 bol odsúdený pre prečin sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že vo februári 2014 v obci [REDAKOVANÉ] na osobnom motorovom vozidle Renault Mégane vykonal za finančnú odmenu pohlavný styk s maloletou J. H., [REDAKOVANÉ], za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ bol v minulosti už dvakrát odsúdený pre sexuálne aktivity s maloletými osobami. Povaha spáchaného činu a trestnej činnosti, z ktorej je sťažovateľ podozrivý, nedovoľuje v súčasnom štádiu trestného konania rozhodnúť o jeho prepustení z väzby. Písomný sľub sťažovateľa a dohľad probačného a mediačného úradníka bolo potrebné považovať iba za formálne prejavy, ktoré neboli osobnostne sťažovateľom proklamované. Tieto inštitúty vrátane ponúkanej peňažnej záruky neboli ani spôsobilé väzbu nahradiť.

18. Z podania obhajcu sťažovateľa zo 16. mája 2017 označeného ako „*Sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby*“ vyplýva, že ide o odôvodnenie ešte 11. mája 2017 zahlásenej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Tp 16/2017 z 11. mája 2017. Podľa názoru sťažovateľa nemožno dostatočne ustáliť záver, že skutočne existuje zákonný dôvod väzby, a to vychádzajúc zo stavu prípravného konania, keďže súd už počas rozhodovania o väzbe musí skúmať dôkaznú situáciu. Nemožno sa uchýliť len k formálnemu rozhodnutiu o väzbe z dôvodu, že sťažovateľ bol už dvakrát odsúdený za rovnakú, resp. podobnú trestnú činnosť. Svedok [REDAKOVANÉ] potvrdil, že auto sťažovateľa bolo prevzaté do záložne v januári 2015 na odpredaj a odvtedy sa nedostalo do dispozície sťažovateľa. Svedok [REDAKOVANÉ] potvrdil, že auto sťažovateľa bolo v lete 2014 prevzaté na opravu v obci [REDAKOVANÉ], kde bolo dotiahnuté, keďže bolo nepojazdné. Oprava nebola

vykonaná a sťažovateľ si auto po dvoch týždňoch prevzal späť ako nepojazdné. Je tým preukázané, že od leta 2014 bolo sťažovateľovo auto nepojazdné. Zo správy Špeciálnej základnej školy [REDAKOVANÉ] vyplýva, že poškodená navštevovala 5. ročník v školskom roku 2014/2015. Z výsluchu poškodenej po vznesení obvinenia vyplynulo, že k pohlavnému styku malo dôjsť v 5. ročníku pred prázdninami, teda v čase, v ktorom sťažovateľ svojim autom preukázateľne nedisponoval. Z lekárskej správy Nemocnice [REDAKOVANÉ] z 19. júna 2016 doručenej vyšetrovateľovi 10. apríla 2017 vyplýva, že poškodená užíva toluén, o čom svedčí aj jej toxikologické vyšetrenie počas hospitalizácie 19. júna 2016. Je teda preukázané, že v čase výsluchu pre účely tzv. úradného záznamu vypracovaného pánom [REDAKOVANÉ] bola sťažovateľka pod vplyvom drog. Pritom hodnoty kyseliny hippurovej z toxikologického vyšetrenia jej moču vykazovali 16488 mg/l, čo prekračuje prípustnú zdraviu neškodnú normu 8000 mg/l viac ako dvojnásobne. To zakladá pochybnosti o zákonnosti postupu polície od začatia trestného stíhania až po vznesenie obvinenia, teda po dobu osem mesiacov, počas ktorej sa otázkou prípadnej drogovej závislosti poškodenej nikto nezaoberal. Tým aj znalecký posudok z odboru psychológie treba považovať za nepoužiteľný, lebo psychológ nemal k dispozícii informáciu o užívaní toluénu poškodenou. Z výsluchu svedkyne MUDr. [REDAKOVANÉ] (gynekologičky) z 18. júna 2016 vyplynulo, že sa nedá určiť, či poškodená mala pohlavný styk v deň vyšetrenia. Dalo by sa to určiť iba vtedy, ak by bol prítomný ejakulát. Rovnako sa nedá určiť, kedy naposledy mohla mať poškodená pohlavný styk. Hoci obhajca 11. apríla 2017 požiadal o nariadenie znaleckého dokazovania z odboru psychiatrie, ale aj o podanie nového, resp. kontrolného znaleckého posudku z odboru psychológie na poškodenú, doteraz sa tak nestalo. Nebolo vykonané ani znalecké dokazovanie z odboru sexuológie na sťažovateľa, hoci to okresný súd nariadil ešte 3. marca 2017, pričom uznesenie o pribratí znalkyne bolo vydané 15. marca 2017.

19. Z uznesenia krajského súdu č. k. 7 Tpo 36/2017-79 z 19. mája 2017 vyplýva, že ním bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Tp 16/2017 z 11. mája 2017. Podľa konštatovania krajského súdu proti uzneseniu okresného súdu po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku sťažovateľ do zápisnice o výsluchu „zahlásil sťažnosť, ktorú dodatočne písomne prostredníctvom svojho obhajcu aj odôvodnil. V dôvodoch svojej sťažnosti poukazuje na nezrovnalosti, ktoré sa

týkajú jednotlivých skutkových zistení v predmetnej veci, na rozpory vo výpovedi poškodenej, jej mentálnu úroveň a ďalšie okolnosti, ktoré v celom rozsahu výpoved' poškodenej spochybňujú. Obhajoba je toho názoru, že na základe takýchto okolností nie je možné, aby dôvody väzby naďalej pretrvávali a v prípade, že by súd bol toho názoru, že tieto dôvody existujú, obvinený ponúkol na nahradenie väzby písomný sľub, peňažnú kauciu 2.000,- €, a zároveň bolo preukázané, že bol podaný podnet na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní Generálnemu prokurátorovi SR, kde mu bolo 07.03.2017 doručené oznámenie, že sa začalo konanie za účelom vybavenia ich návrhu. Žiadal preto, aby krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu a obvineného prepustil z väzby na slobodu.“. Podľa názoru krajského súdu s dôvodmi, ktoré viedli okresný súd k zamietnutiu žiadosti sťažovateľa, sa bolo potrebné v celom rozsahu stotožniť. Aj v tomto štádiu konania, napriek námietkam vo vzťahu k výpovedi poškodenej, aj naďalej pretrváva dôvodné podozrenie, že vyšetrovaný skutok sa stal, má znaky stíhaného trestného činu a z jeho spáchania je dôvodne podozrivý sťažovateľ. Úkony vyšetrovania boli vykonané bez zbytočných priťahov a treba súhlasiť so záverom okresného súdu, že v súvislosti s rozhodovaním o väzbe sa nerieši otázka viny alebo neviny obvineného, ale iba dôvodnosť podozrenia. Navyše treba poukázať na dva odsudzujúce rozsudky za obdobné trestné činy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je aj krajský súd toho názoru, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sú v celom rozsahu na mieste a s poukazom na osobu sťažovateľa a jeho doterajší spôsob života a najmä sklony k páchaniu obdobnej trestnej činnosti nebolo možné väzbu nahradiť sľubom, peňažnou zárukou, ale ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

20. Z uznesenia prvého námestníka generálneho prokurátora č. k. IV PZ 67/17/1000-8 z 26. mája 2017 vyplýva, že právoplatným uznesením Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves č. k. 1 Pv 336/16/8810-20 zo 16. februára 2017 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech sťažovateľa, pričom toto uznesenie sa zrušuje s tým, aby sa vo veci znova konalo a rozhodlo. Uvedeným uznesením bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. Podľa názoru prvého námestníka generálneho prokurátora uznesenie o vznesení obvinenia nebolo doručené

obhajcovi sťažovateľa, v dôsledku čoho obhajca nemohol využiť možnosť argumentovať v rámci sťažnosti proti vzneseniu obvinenia. O sťažnosti bolo preto rozhodnuté predčasne.

III.

21. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

22. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

23. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy smeruje proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tp 16/2017 a jeho uzneseníu z 11. mája 2017, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal

krajský súd v rámci opravného konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež dodať, že sťažovateľ možnosť podania sťažnosti ako riadneho opravného prostriedku aj využil.

24. Odlišná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy smeruje proti postupu krajského súdu a jeho uzneseniu z 19. mája 2017. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

25. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

26. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

27. Sťažovateľ predovšetkým namieta, že v dôsledku postupu okresného súdu, ktorý spis predložil krajskému súdu na rozhodnutie o jeho sťažnosti ešte predtým, ako by bolo písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu doručené obhajcovi sťažovateľa, a teda predtým, ako by obhajca mohol zahlásenú sťažnosť písomne odôvodniť, došlo k skráteniu obhajobného práva sťažovateľa, pretože krajský súd pravdepodobne nemal písomné dôvody sťažnosti pri svojom rozhodovaní k dispozícii, resp. prinajmenšom nemal k dispozícii originál dôvodov sťažnosti. Ďalej sťažovateľ vyslovuje tiež názor, že uznesenie krajského súdu nie je akceptovateľné ani z vecného hľadiska, lebo sťažovateľ vzhľadom na vývin dôkaznej situácie v prípravnom konaní, ako aj vzhľadom na liknavý postup pri vyšetrowaní mal byť z väzby prepustený.

28. Zo skutkového hľadiska považuje ústavný súd za potrebné predovšetkým konštatovať, že z obsahu uznesenia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že dôvody sťažnosti mal pri svojom rozhodovaní k dispozícii, pričom obsah týchto dôvodov je v odôvodnení uznesenia zhrnutý. Zo šetrenia, ktoré ústavný súd prostredníctvom okresného súdu vykonal, bolo zistené, že dôvody sťažnosti zo 16. mája 2017 spísané obhajcom sťažovateľa a doručené osobne do podateľne okresného súdu 16. mája 2017 boli okresným súdom faxom 17. mája 2017 odoslané krajskému súdu, ktorý ich v uvedený deň aj dostal. Je pritom zrejmé, že okresným súdom krajskému súdu faxovaný text dôvodov sťažnosti zo 16. mája 2017 je zhodný s textom sťažnosti, ktorý ústavnému súdu predložil sťažovateľ.

29. Za uvedených okolností je ústavný súd bez akýchkoľvek pochybností presvedčený o tom, že krajský súd v deň svojho rozhodovania (19. mája 2017) mal k dispozícii dôvody sťažnosti zo 16. mája 2017, a to vo faxovanej podobe totožnej s textom, ktorý bol obhajcom sťažovateľa 16. mája 2017 osobne doručený do podateľne okresného súdu. Okolnosť, že originál podania obhajcu sťažovateľa zo 16. mája 2017 krajský súd v čase svojho rozhodovania (prípadne) nemal k dispozícii, nehrá vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadnu relevantnú rolu. Rozhodujúce je, že krajskému súdu doručený text dôvodov sťažnosti bol totožný s originálom.

30. V súvislosti s namietaným nesprávnym posúdením dôvodnosti ďalšieho trvania väzby zo strany krajského súdu považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že úvahy okresného súdu, s ktorými sa krajský súd stotožnil, sa javia ako presvedčivé. Nie je na mieste v danom štádiu prípravného konania posudzovať otázku viny sťažovateľa, pretože o tom bude možné rozhodnúť až po skončení vyšetrovania. Závery všeobecných súdov o existencii dôvodného podozrenia vo vzťahu voči sťažovateľovi sa nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Rovnako je evidentná obava, ktorú má na mysli ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a to vzhľadom na predchádzajúce právoplatné odsúdenia sťažovateľa pre obdobné delikty. Neobstojí ani námietka pomalého postupu vo vyšetovaní. Ústavný súd i v tejto súvislosti poukazuje na presvedčivý argument okresného súdu, podľa ktorého doterajší priebeh vyšetrovania je taký krátky, že to samo osebe bez ďalšieho vylučuje zatiaľ možnosť konštatovať jeho pomalý priebeh.

31. Napokon treba uviesť, že nesporná skutočnosť, podľa ktorej uznesenie o vznesení obvinenia voči sťažovateľovi zrejme nie je právoplatné, keďže druhostupňové uznesenie prokurátora, ktorým bola sťažnosť proti vzneseniu obvinenia zamietnutá, prvý námestník generálneho prokurátora zrušil, sa nejaví ako relevantná pri posudzovaní dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. I keď je pravdou, že vo väzbe môže byť iba taká osoba, proti ktorej je vznesené obvinenie, treba túto podmienku považovať aj v súčasnosti za splnenú, pretože existuje neprávoplatné, avšak vykonateľné uznesenie o vznesení obvinenia, čo pre účely väzby postačuje.

32. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2017